

۱۱. کدام یک از ابیات زیر دارای «حسن تعلیل» است؟

(الف) قادری بر هر چه می خواهی مگر آزار من / زانکه گر شمشیر بر فرقم نهی آزار نیست

(ب) رسم بدهدی ایام چو دید ابر بهار / گریه‌اش بر سمن و سنبل و نسرین آمد

(ج) تو را من دوست می دارم ندانم چیست درمانم / نه روی هجر می بینم نه راه وصل می دانم

(د) روی نیاورد به من یار که معیوب و بدم / لیک شد از خنده او فاش که بس بی خردم

۱۲. با توجه به ابیات به سؤالات پاسخ دهید.

(الف) به گردابی چو می افتادم از غم / به تدبیرش امید ساحلی بود

(ب) آنکه از جان دوستتر می دارمش / او مرا بگداشت من نگدارمش

(ج) تا آشنای ذوق استغنا شدم / بیگانه از بیش و کم دنیا شدم

۱. کدام بیت در بحر «رمم مسدس» است؟

۲. کدام یک از ابیات فوق دارای رکن پایانی سالم نیست؟

۳. کدام یک در بحر «رجز» است؟

۴. کدام یک در بحر «هزج مسدس» است؟

۱۳. بیت زیر را از حیث آوابی می توان به دو صورت برش زد. اولاً برش آوابی دوگانه این بیت را انجام دهید و ثانیاً تبیین کنید کدام یک از آن دو بر دیگری ترجیح دارد.

«کشتی شکستگانیم ای باد شرطه برخیز / باشد که باز بینیم دیدار آشنا را»

۱۴. حذف همزه در کدامین هجا/هجالهای بیت زیر رخ داده است؟

«آتش آن نیست که از شعله او خندد شمع / آتش آن است که در خرم پروانه زندن»

۱۵. در کدام یک از هجا/هجالهای بیت زیر تغییر کیمیت مصوت احساس می شود؟

«حرفی است اینکه خضر به آب بقا رسید / زین چرخ دل سیه دم آبی ندید کس»

۱۶. با توجه به ابیات زیر به سؤالات پاسخ دهید.

(الف) طبع بلند مرا کیست که فرمان برد / ز من پیامی بدان مردک نادان برد

(ب) آواز گشاده چون منادی / می گردد در میان وادی

(ج) دست گیرید در این واقعه کافتاد مرا / که نمانده است کنون طاقت بیداد مرا

(د) ما به غم خو کرده‌ایم ای دوست ما را غم فرست / تحفه‌ای کز غم فرستی نزد ما هر دم فرست

۱. در کدام بیت شاعر بجای «فعالتن»، «فاعلاتن» آورده است؟

۲. کدام بیت از اختیار وزنی «قلب» استفاده کرده است؟

۳. در کدام بیت از «ابدال» استفاده شده است؟

۴. در کدام بیت هجای پایانی مصاریع با استفاده از اختیار وزنی هجای بلند به حساب آمده است؟

۱۷. وزن بیت زیر را مشخص کرده و بحر آن را بنویسید.

«زمان خوشدلی دریاب و دُریاب / که دائم در صدف گوهر نباشد»

۱

۲

۱

۰/۷۵

۰/۵

۲

۰/۷۵

۲۰

۱۳. (د) محمود دولت آبادی (ه) جنگ

(الف) گوشواره عرش، برآشتن گیسوی تاک

(ب) معشوق در ادبیات معاصر مانند دوره آغازین شعر فارسی زمینی شد. تفکر شاعر بیشتر زمینی و دنیوی شد.

۱۴. زبانی: لغات و ترکیبات امروزی و جدید وارد شعر شده است؛ مانند اضلاع، قاتی، شن و .. ادبی: صور خیال جدید و نو هستند و ابهام در شعر کاملاً مشهود است.

۱۵. بلند محسوب کردن هجای پایانی مصاریع- ابدال - قلب- به کاربردن فاعلاتن به جای فعلاتن.

۱۶. تلمیح به معجزه حضرت صالح دارد که شتری را از دل کوه درآورد.

۱۷. (الف) لب با کید و چشم با سحر لف و نشر مرتب دارد.

(ب) جبین با مه روشن، زلف با شب تیره، رخسار با گل سوری، لب با می احمر.

۱۸. (ج) فرزند با خون و زن با مغز لف و نشر مرتب دارد.

(الف) دور هم به معنای دوران و روزگار به کاررفته و هم به معنای مجلس می خواری

(ب) خراب در معنی بد مستی به کاررفته و د رمعنی دیگرگش با اساس ایهام تناسب می سازد

۱۹. (ج) عین در معنای جوهر و ذات به کاررفته و در معنای دیگرگش با چشم ایهام تناسب می سازد.

۲۰. (د) آزاده هم در معنای فرد آزاده به کاررفته و هم در معنای نوعی گل سوسن به نام سوسن آزاده.

۲۱. (ه) چنگ در معنای نوعی از ساز موسیقی به کاررفته و در معنای دیگرگش با چشم و گوش و لب ایهام تناسب می سازد.

۲۲. (و) شیرین در معنای نوعی مزه به کاررفته و در معنای دیگرگش با شکر معشوقه خسرو پرویز ایهام تناسب می سازد.

۲۳. حس آمیزی

۲۴. پارادوکس

الف / ب: شاعر دلیل باران بهاری را گریه ابر برای یاسمن و سنبل و نسرین در اثر بدعهدی روزگار می داند که دلیلی غیرعلمی و شاعرانه است.

۲۵. (۱) ب / (۲) الف و ب: هر دو بیت از نظر رکن پایانی مذوف هستند ← الف: «مفاعیلن مفاعیلن فعلون» و ب: «فاعلاتن فاعلاتن فاعلن»

/ (۳) / (۴) الف

۲۶. مفعول فاعلاتن مفعول فاعلاتن
مستفعلن فعلون مستفعلن فعلون
هیچ کدام بر دیگری ترجیح ندارد.

۲۷. همزه آن و آن و است

۲۸. هجای ده از مصراع اول هجای بلند محسوب می شود.

۲۹. (۱) ج (۲) الف (۳) ب (۴) د

۳۰. وزن: مفاعیلن مفاعیلن فعلون (بحر هزج مسدس مذوف)